

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НРЗВО «КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ» (Україна)
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ» (Україна)
ГО «ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ» (Україна)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ГРОДНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Білорусь)
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCLAWIU (Республіка Польща)
WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI (BYDGOSZCZ) (Республіка Польща)
JHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUĎJOVICÍCH (Чехія)

***Розвиток фінансів, аудиту,
бухгалтерського обліку та оподаткування:
реалії часу***

**I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів,
аспірантів та молодих вчених пам'яті
видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія**

01 лютого 2022 р.

**м. Кам'янець-Подільський
2022**

Олена Боднар,

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Анастасія Партола,

студентка 3 курсу спеціальності

«Фінанси, банківська справа та страхування»,

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв

МІКРОФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ БІДНОСТІ

Мікрофінансування вважається одним із інструментів економічного розвитку. Про мікрофінансування розповідається незліченна кількість історій успіху. Загалом, вони формують всесвітньо визнаний наратив про силу фінансових послуг, щоб дозволяє змінити життя на краще.

Під мікрофінансуванням розуміється надання фінансових послуг бідним та малозабезпеченим групам населення. Мікрофінансування розглядається як рішення фінансового ринку соціальної проблеми бідності, що обіцяє подолання бідності вигідним для ринку та економічно ефективним способом, і сьогодні багато хто розглядає його як ключовий інструмент у портфелі міжнародної політики розвитку. Прихильники сподіваються, що фінансова підтримка бідних і малозабезпечених верств населення допоможе їм краще впоратися з багатогранними проблемами бідності, зокрема їх невизначеними та низькими доходами [1].

Сектор мікрофінансування – це аморфне поле, що складається з різноманітних учасників на перетині держави з ринком та громадянським суспільством. До них можна віднести [2]:

1. Мікрофінансові установи (МФО), що працюють безпосередньо з клієнтами; одні є неурядовими організаціями чи кооперативами, інші - суто прибутковими банками.

2. Міжнародні фінансові установи (наприклад, Світовий банк або Азіатський банк розвитку); вони є спонсорами, стандартизаторами та політичними промоутерами МФО.

3. Урядові агенції розвитку та багатосторонні органи розвитку (наприклад, USAID або Міжнародний фонд розвитку сільського господарства), які фінансують та сприяють МФО;

4. Фонди та благодійні організації, які фінансують та керують МФО.

5. Спеціалізовані комерційні мікрофінансові інвестиційні засоби (MIV) та інвестиційні фонди, які часто пов'язані з великими банками.

6. Транснаціональні приватні фінансові та адвокаційні організації.

7. Приватні заможні особи фінансують та публічно сприяють мікрофінансуванню [2].

Протягом останніх десятиліть мікрофінансові організації забезпечували бідним верствам населення доступ до фінансових послуг і в першу чергу до кредиту, який був недоступний для них у традиційних грошово-кредитних інститутах. Деякі дослідники стверджують, що мікрокредитування допомагає

вирішенню проблем бідності, оскільки стимулює підприємницьку активність і самозанятість бідніших верств населення [1, 4].

Сектор досяг світового визнання завдяки невеликим кредитам для підприємництва – мікrokредиту – але принаймні з середини 2000-х років домінував термін мікroфінансування. Сьогодні до мікroфінансування (крім мікrokредитування) відносять заощадження, страхування та грошові перекази. У той же час місія надання мікroфінансових послуг змінилась: раніше основною місією була виключно допомога малим підприємствам з кредитуванням, але сьогодні очікується, що фінансові послуги в більш загальному плані зменшать бідність через участь населення у фінансовому секторі.

Нова місія «фінансової інклюзії» наголошує на заощадженнях, пересиланні грошей та страхових послугах, але також передбачає, що повсюдні фінансові потреби бідних людей (такі як житло, вода або споживання) мають задовольнятися кредитом [2].

Сьогодні в Україні мікroфінансування розглядається в першу чергу як діяльність МФО, популярність яких серед населення збільшується щороку.

За даними газети «Економічна правда» у 2020 році виручка найбільших мікroфінансових організацій (МФО) зросла на 2,7 млрд грн проти 2019 р. – найбільше виручка у Moneyveo [5].

Якщо у 2019 році виручка лише двох компаній перевищувала мільярд гривень, то за підсумками 2020 року цю позначку перетнули одразу п'ять МФО. (Moneyveo, MyCredit, Miloan, CreditKasa та CreditPlus.

Загалом на першу п'ятірку найбільших мікroфінансових організацій у 2020 році прийшло 9,1 млрд грн виручки, а роком раніше – 6,5 млрд грн [5].

За перші три квартали 2021 року українські МФО видали 49 млрд грн мікroпозик, що перевищило торічний показник на 261 млн грн [6].

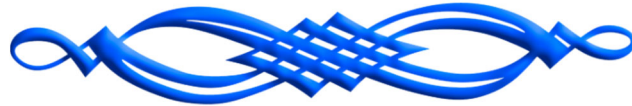
В Опендатабот констатують, що кількість виданих в Україні кредитів зростає щороку. Так, у 2019 році в середньому видавалося 983 тисячі кредитів щомісяця, у 2020 році – 1 млн кредитів. У 2021 році щомісяця видають близько 1,2 млн кредитів. Переважно українці беруть кредити онлайн: 85% мікrokредитних договорів оформлюються ними через інтернет [6]. Заборгованість населення України перед мікrokредитними організаціями збільшується щороку [6].

Виведення бідних із бідності через фінансову та соціальну залученість є кінцевою метою і сенсом існування мікroфінансування. Як визнається в сучасній літературі, мікroфінансові установи добре працюють у сфері мікrokредитування, але цілі підвищення рівня життя їхніх малозабезпечених клієнтів загалом не досягнуто [4-6]. Дані досліджень [3] демонструють збільшення показників бідності за основними абсолютними критеріями.

Одже, хоча мікroфінансування вважається одним із найважливіших інструментів міжнародного розвитку та подолання бідності, однак, незважаючи на численні дослідження, фактичний вплив мікroфінансування на економічні змінні щодо бідності залишаються незрозумілими, а низка критиків ставить під сумнів ефективність мікroфінансування у сприянні подоланню бідності. Успіх в бізнесі мікroфінансування тягне за собою обернений ефект - збільшення заборгованості населення перед МФО.

Список використаних джерел

1. Вергун А. М., Матвієнко С. М. Роль та перспективи розвитку мікрокредитування в країнах, що розвиваються. *Ефективна економіка*. 2020. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7660>. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.2.68 (дата звернення: 25.01.2022).
2. Мейдер, Філіп (2016). «Мікрофінансування та фінансова інклюзія». / Оксфордський посібник із соціальної науки бідності. Оксфорд: Oxford University Press. С. 843-865.
3. Основні показники рівня життя населення: інформує Мінсоцполітики. Офіційний Сайт Профспілки працівників освіти і науки України. URL: <https://pon.org.ua/novyny/8350-osnovnprokazniki-rvnyua-zhittya-naselennya-formuuyemnsocpoltiki.html> (дата звернення: 25.01.2022)
4. Питковська Я. Мікрофінансування в Європі: Звіт з опитування за 2020 рік. URL: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.18355.35367> (дата звернення: 25.01.2022).
5. 5 мікрофінансових організацій у 2020 році заробили понад 9 мільярдів. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/07/19/676041/>
6. Українці цьогоріч взяли мікрокредитів на рекордні 50 мільярдів. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2021/12/6/680406/>.

Олена Бондаренко,
*провідний експерт з дорогоцінних металів Державної Скарбниці України
Національного банку України*

Жанна Бондар,
*здобувач вищої освіти 4го курсу спеціальності «Фінанси, банківська
справа та страхування»
Науковий керівник **Сергій Криниця,**
к.е.н., доцент кафедри фінансів та обліку Черкаського інституту
Університету банківської справи*

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВПЛИВУ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ

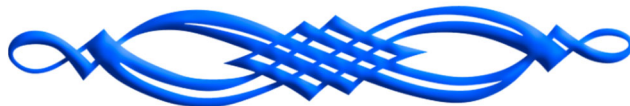
Фінансова безпека, як комплексна система, включає багато напрямів, головних з яких є безпека в грошово-кредитній сфері [1]. Недосконала грошово-кредитна політика може бути причиною виникнення економічних криз, та у великому масштабі становити загрозу для економічної стабільності [2].

Фінансова безпека є іманентною характеристикою функціонування грошово-кредитної системи, що забезпечує необхідні умови для функціонування всіх її підсистем, та можливості уникнення зовнішніх, та внутрішніх загроз, забезпечує здатність системи стабілізувати національну грошову одиницю,

Таким чином, податкова система України безперечно потребує змін. Але в пошуках оптимальної податкової політики не потрібно копіювати досвід окремих країн світу, не враховуючи специфіки функціонування національної економіки. Ефект буде тоді, коли буде дотримуватись комплексність та виваженість у прийнятті тих чи інших політичних рішень.

Список використаних джерел

1. Бойко О. Специфіка податкових систем України і країн Європейського Союзу та їх порівняльний аналіз URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_49/fail/38.pdf
2. Податковий кодекс України No 2755-VI від 14.10.2020 р. URL: www.rada.gov.ua.
3. Податки в Україні vs країни ЄС: де платять більше? URL: <https://cost.ua/news/714-podatky-v-ukrayini-vs-krayiny-eu-de-platyat-bilshe/>
4. Проект Закону про Державний бюджет України на 2020 рік URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66853
5. Хотенко О. Актуальні напрями реформування вітчизняної податкової системи URL: <https://ngoipr.org.ua/news/aktualni-napryamy-reformuvannya-vitchyznyanoi-podatkovoyi-systemy/>

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

*Розвиток фінансів, аудиту,
бухгалтерського обліку та оподаткування:
реалії часу*

*I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція студентів,
аспірантів та молодих вчених пам'яті
видатного українського вченого-економіста Сергія Ілліча Юрія*